

Ogrody botaniczne i zoologiczne

2013-10-29

Charakterystyka i funkcje ogrodów botanicznych oraz zoologicznych

Ogrody botaniczne

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 1651, z późn. zm.) zawiera przepisy dotyczące ogrodów botanicznych, takie jak: definicja ogrodu botanicznego (art. 5 pkt 10 ustawy o ochronie przyrody), sposób ochrony ogrodów botanicznych, w tym stosowne zakazy (art. 65 i 66 ustawy o ochronie przyrody), warunki utworzenia i prowadzenia ogrodu botanicznego (art. 67 - 69 ustawy o ochronie przyrody) oraz warunki przeniesienia z ogrodu botanicznego do środowiska przyrodniczego roślin gatunków zagrożonych wyginięciem (art. 74 ustawy o ochronie przyrody). Ustawa zawiera również przepisy karne odnoszące się do ogrodów botanicznych (art. 131 pkt 2, 3 oraz 5 ustawy o ochronie przyrody).

[Wykaz ogrodów botanicznych w Polsce](#)

Ogrody zoologiczne

Zgodnie z art. 5 pkt 11 ustawy o ochronie przyrody, ogród zoologiczny to urządzony i zagospodarowany teren wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nim związanymi, gdzie są przetrzymywane oraz eksponowane publicznie przez co najmniej 7 dni w roku, żywe zwierzęta gatunków dziko występujących, z wyjątkiem cyrków, sklepów ze zwierzętami oraz miejsc, w których eksponowanych jest publicznie nie więcej niż 15 gatunków tych zwierząt i łącznie nie więcej niż 50 okazów gadów, ptaków i ssaków.

Na podstawie art. 67 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, utworzenie i prowadzenie ogrodu zoologicznego wymaga uzyskania zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Zezwolenie wydaje się na wniosek, o którym mowa w ust. 3 i 4 ww. przepisu, po zasięgnięciu opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska właściwego ze względu na miejsce położenia ogrodu oraz opinii organizacji zrzeszającej przedstawicieli ogrodów zoologicznych. Organizacją zrzeszającą w Polsce przedstawicieli ogrodów zoologicznych jest Rada Dyrektorów Polskich Ogrodów Zoologicznych i Akwariów.

Na podmioty, które uzyskały przedmiotowe zezwolenie, na mocy art. 69 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, nałożone zostały obowiązki do których należy:

- uczestnictwo w badaniach naukowych, które mają na celu ochronę gatunków zagrożonych wyginięciem w stanie wolnym;
- edukacja w zakresie ochrony gatunkowej zwierząt, z uwzględnieniem ochrony różnorodności biologicznej;
- prowadzenie hodowli zwierząt gatunków zagrożonych wyginięciem, w celu ich ochrony ex situ, a następnie wprowadzenie do środowiska przyrodniczego w ramach programów ochrony tych gatunków;
- przetrzymywanie zwierząt w warunkach odpowiadających ich potrzebom biologicznym;
- prowadzenie dokumentacji hodowlanej.

Zwierzętom przetrzymywanym w ogrodach zoologicznych należy zapewnić warunki odpowiadające ich potrzebom biologicznym. Warunki hodowli i utrzymywania zwierząt w ogrodach określone zostały w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2004 r. w sprawie warunków hodowli i utrzymywania poszczególnych grup gatunków zwierząt w ogrodzie zoologicznym. Ponadto, w ogrodach zoologicznych muszą być spełnione warunki bezpieczeństwa i higieny pracy związane z chowem i hodowlą zwierząt zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 10 grudnia 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w ogrodach zoologicznych.

Na podstawie art. 77 ustawy o ochronie przyrody, kontroli ogrodów zoologicznych w zakresie ich działalności dokonuje nie rzadziej niż raz na trzy lata, regionalny dyrektor ochrony środowiska właściwy ze względu na miejsce położenia placówki, z inicjatywy własnej lub na wniosek Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

[Wykaz ogrodów zoologicznych w Polsce](#)